



# BÁNYÁSZ



A Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazdasági Szövetségének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:  
**CSÓKA VENDEL**  
Kiadó: **FAJD PÁL.**  
Telefon szám: 46.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**Salgótarján, Vasut-utca 4. szám.**  
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

**Előfizetési ár:**  
1 évre 9.60 P. 1/2 évre 2.40 P.  
1/2 „ 4.80 „ Egyes szám ára 40 f.

## Március 15.

E dátum a magyar nemzet szívében minden évben felidézi azt a nagy, szent gondolatot, amely gondolatot Kossuth Lajos 1848-ban irt zászlójára, azzal a kifejezett elhatározással, hogy Magyarországot és vele együtt a magyar népet felszabadítja az idegen Habsburg uralom alól.

Kossuth Lajos és segítő, hűséges társainak elgondolásokkal és megkezdett küzdelmekkel sikerült a magyar lelkekben a szabadság nagy és magasztos gondolatát belevésni, amely szabadság gondolata mindig és mindenütt ott élt a magyar nemzet lelkében és minden alkalmat megragadott, hogy e szent gondolatot, melyet Kossuth Lajosnak nem sikerült megvalósítani, megvalósíthassa.

A Habsburg dinasztia oly ügyesen örködött e gondolat fölött, hogy csak lassu lépésekkel tudott e gondolat előre jutni, míg végre 1918-ban, amikor a világháború összeomlott, tudott csak a magyar nemzet végre önálló lenni.

Fájdalom, ezen történelmi esemény a magyar nemzet lelkét nem nyugtatta meg, de nem azért, mert nem kapta vissza önállóságát, hanem azért, mert nem tud belenyugodni abba, hogy az elszakított területeken élő magyar nép ne érezze azt a szent szabadságot, amely szent szabadságért évtizedeken át oly sokat küzdött.

Igy azután folyik tovább a küzdelem Kossuth Lajos eszméjének megvalósításáért. — Idebent hazánkban a magyar nemzet fiai, odakint a megszállott területeken a leigázott magyar testvéreink küzdenek fáradhatatlan lelkesedéssel a végleges magyar szabadság megteremtéséért.

Az 1848-as ifjúsági harcok évfordulóján lelkesedéssel eltelve ünnepelünk és gondolunk vissza arra a sok, nehéz küzdelemre, amely küzdelemmel eljutottunk a magyar nép egy részének a felszabadulásához. Minden ilyen ünneplés alkalmával felfrissül bennünk Kossuth Lajos eszméjének gondolata és minden ilyen alkalommal tanubizonyságot teszünk a végleges szabadság megszerzése mellett s minden egyes alkalommal erősebbnek és erősebbnek érezzük magunkat arra, hogy küzdhessünk igazunk végleges megvalósítása mellett.

Megvagyunk róla győződve, hogy amely nemzet oly kifogyhatatlan energiával küzd szabadságáért, mint a magyar nemzet, annak végleges győzelméhez kétség sem férhet. De nem fér annál inkább sem, mert hiszen Magyarországot a tőlünk messze távol levő nemzetek a háború kitörése előtt, de nem tulunk, ha azt mondjuk, hogy a világháború befejezése után sem ismerték a megszokott elnevezéséről, ellenben annál tökéletesebben ismerték és ismerik Kossuth Lajos, Petőfi Sándor nevére, ami kifejezetten azt jelenti, hogy ezen szabadsághősöknek igazát és fáradhatatlanságát elismerték külföldön is, tehát a magyar nemzetnek küzdelmében nem szégyelnie, hanem büszkélkedni kell az 1848-as eseményekkel. A büszkeség pedig teremtsen a magyar lelkekben önállóságot és önállóságával büszkén törjön előre a magyar szent szabadság végleges győzelme felé.

Valahányszor a 48-as függetlenségünknek a világtörténelemben is első helyen álló évfordulóját ünnepeljük, nem mulaszthatjuk el, hogy szívünk teljes lelkesedésével fel ne kiáltunk, hogy: nincs addig béke, nem lesz nyugalom, amíg a magyar szent szabadság, — amelyért oly sokat áldoztunk — győzedelmeskedni nem fog!

## A sztrajkok és a vezérek.

Az utóbbi időben több kisebb-nagyobb mérvű sztrajkok játszódtak le a nyomorúság szinpadán, amikor a békésen dolgozni vágyó bányamunkások egy részét sikerült sztrájkba ugratni. Ezek a lelketlen sztrájkra uszítók nemcsak, hogy nem fontolták meg a munkásokat megkárosító és minden alapot nélkülöző cselekedetüket, hanem még a sztrájk elvérző napjaiban, amikor már ők is tisztán látták az általuk okozott kudarcot, még akkor is további kitartásra buzdították a munkásokat.

Ez az eset különösen ráillik a Pilisvörösváron lejátszódó színjátékra, amelyet a munkások között élő, izgága természetű, úgynevezett szociáldemokrata gunyában bujt szélsőséges kis csoport rendezett és demokráta terrorral kényszerített rá a munkásokra. Amikor a vízben fulladozó emberhez hasonlóan az utolsó fűszálban is menedéket kerestek, utolsó kísérletként a kormányhoz való felvonulásra bírták rá a munkásokat. Egy szereplési viselkedésben szenvedő

szociáldemokrata képviselő, Esztergályos János, hivatlan vendég módjára eléjük sompolygott és felkínálta magát a kalauzolásra, mert ő jól ismeri a miniszteriumok házszmát. Persze a fuldokló, éhező munkások szívesen elfogadták kalauznak a hivatlan Jánost is, csak már valamire forduljon a tarthatatlan helyzetük.

Esztergályos János látva azt, hogy itt a zavarosban lehet saját számára egy kis tekintélyt halászni, a szokott nagyképűséggel iparkodott a munkások között is egy kis népszerűséget kiereszokolni. De ez neki nem annyira fontos éppen, mint az a célja, hogy a munkások hátán a kormányhoz, illetve valamelyik miniszterhez eljusson. — Volt a munkások közt, aki a felvonuláshoz azt javasolta, hogy a küldöttség menjen Sztranyavszky belügyi államtitkárhoz, mint olyanhoz, aki behatóan foglalkozik a munkásság nehéz gazdasági helyzetével, azonban Esztergályos János, ha teheti, mindenképpen kerüli a Sztranyavszky államtitkárral való találkozást, mert tudja, hogy az államtitkár-ur már régen felismerte benne a nagyképű, piactéri heccszónokot és ezzel komolyságát, ezért inkább elment Vekerle Sándor, akkor egynéhánynapos miniszter urhoz, aki nem ismeri őt s így talán nagyobb komolyságot tulajdonít a küldöttség megjelenésének. Nem kívánok szólni az ott elért, vagy el nem ért eredményekről, mert azt különböző helyről, sőt lapunkból is ismerheti mindenki.

Most azonban megint váratlanul, minden előkészítés nélkül, e hó másodikán újabb részleges sztrájk robbant ki a salgótarjáni kerület egy kisebb részén. A demokrácia jegyében, furkósbottal való fenyegetésekkel rábírtak még szedni egy-két kisebb bánya munkásait a sztrájkhoz való csatlakozásra. A sztrájk szükségességét abban látták az izgatók, hogy a szanálást meg kell akadályozni, ezenkívül fondorlatosan azt találták még ki Baglyasalján, hogy a vállalat redukált létszámmal 12 órás műszakokat akar dolgoztatni.

Ugyanakkor a Népszava is segíteni kívánt a lelketlen izgatóknak abban, hogy a többi dolgozó munkásokról, illetve bányatüzemekről, — névszerint megnevezve — azt az égbekiáltó hazugságot irta, hogy szintén sztrájkolnak, holott azok a pár napos sztrájk alatt is teljes üzemmel dolgoztak.

A Népszava úgy állítja be az egészet, mintha a sokat hangoztatott szocialista öntudattal, egyszerre tette volna le a szerszámot a salgótarjáni medence összmunkássága és a saját akaratukból egyszerre vették volna fel a munkát.

A sztrajk igazi lefolyása a következő: A vállalat az idénymunkások egy részét, a minden évben szokásos felmondással elbocsátotta, mert termelését — a rendelkezéshez mérten, csökkenteni volt kénytelen. Értesülésünk szerint a felmondás kb. 580 emberre terjed ki az egész kerületben, amely a 6000 körüli létszámnál kb. 10 százalékot tesz ki.

A munkabeszüntetés nem volt egyhangú és így a sztrajkolók legmagasabb létszáma csak 1280 ember volt az 5600 összlétszám-ból. Ez a szám is mutatja, hogy a munkások nagyobb és józanabb része nem azonosította magát ezen helytelen cselekedettel, mert tudta azt, hogy ez semmi más, mint egyszerű rugkapálódzás azért az egyik két nagyszáju izgága alakért, aki a szanálásba szintén beleesett és azért, hogy a még munkában levő szájhősöket megmentse a következő felmondástól.

Amikor a kisebb számu sztrajkolók is látták a kilógó lólabát, meggondolták a dolgot és egyenkint szalngóztak munkába. A sztrajkra izgatók kis csoportja látva azt, hogy itt az egész kerületben elvesztették a lábuk alól a talajt és a sztrajk megbukott, mert már csak ők egynéhányan sztrajkolnak, ez a munkásságot folyton megkárosító szép szál mákvirág összeült és hozott egy határozatot, mely szerint az összmunkásság felveszi a munkát és menesztenek egy küldöttséget az illetékesekhez. Ezek a duhaj legények még mindig nem restelnek az összmunkáságról beszélni akkor, amikor annak ők csak egy ezred részét képezik.

Értesülésünk szerint a pilisvörösvári bányagazgatóság, a népjóléti miniszteriumban folytatott tárgyalások alapján létrejött megállapodás értelmében átdolgozta és bevezette az új munkabérendszert, amely már most a tatabányai munkabérendszerekhez hasonlít. Megváltoztatták a szakmányokat, meghosszabbították a munkaidőt és most a megváltozott rendszer szerint dolgoznak a munkások. Ehez tartozik még az is, hogy a külszíni iparosok munkaidjét felemelték 10-ről 12 órára és ennek megfelelőleg ugyanolyan százalékkal emelték a munkabérek, mint amilyen százalékkal növekedett a munkaidő.

Érdeklődtünk az új rendszerű szakmány melletti teljesítményről. Az az értesülésünk, hogy az új rendszerű szakmánybér mellett kb. ugyanolyan százalékkal emelkedett a teljesítmény, mint amilyen százalékkal meghosszabbították a munkaidőt. — Persze a kereseteket illetőleg még nem alakult ki tiszta helyzet. De annyit már megállapíthattunk, hogy az átlagos jáárkereset mintegy 10—15 százalékkal növekedni fog, az elmúlt időbeni keresethez viszonyítva. — De nem is lehet az másképp, mert hiszen a munkaidő emelésnek, ha a szakmányok realisan vannak megállapítva, kétségtelenül a teljesítményben és a keresetben kell mutatkoznia.

Itt említjük meg, hogy a „Bányamunkás” folyó évi február 27-én megjelent számában dühös kirohanást intézett „A Bányász” folyó évi február hó 15-én közzé tett cikkünkre. Eltekintve a dühös kirohanástól, igyekszik cikkünknek valóságát megcáfolni. Végeredményben kénytelen elismerni, hogy lapunk legobjektívebben közölte a pilisvörösvári sztrajkkal kapcsolatosan előállott helyzetet. — Csodálatosan elhallgatja azt az eseményt, amely esemény a pilisvörösvári sztrajk után bekövetkezett. Persze, a „Bányamunkás” ezen hallgatását mi megértjük, mert a sztrajkot megindító vezé-

rekre egy cseppet sem hizelgő, sőt talán mondhatnók, hogy halálos dőfés volt ez a pilisvörösvári csoportjukra nézve.

Pilisvörösvár bányagazgatósága február 15-től kezdve felmondásokat alkalmazott és alkalmaz ma is. Mint már lapunk előbbeni számában is megemlékeztünk, utána jártunk a dolognak, megkérdeztük a bányagazgatóságot, hogy milyen okok alapján mondja fel a munkát a munkásoknak? A bányagazgatóságtól azt az értesülést kaptuk, hogy egyrészt a megcsökkentet rendelés következtében, másrészt pedig a legtökéletesebb rendet akarja teremteni a bányatelepeken. Ennek következtében felmondott azoknak a bizalmiférfiaknak is, akik igazságtalan, minden emberi érzésből kivetkőzött hazug és brutális módon vezették félre a vörösvári munkásokat.

Mi, a magunk részéről szívfájdalommal látjuk ezen szerencsétlen munkások sorsát, akik az elbocsátásba belekerültek. De ha őszinték és igazságosak akarunk lenni, akkor csak azt mondhatjuk, hogy azon munkástársunk, aki tudatosan, rosszhiszeműleg törekszik munkástársait, — akik egyébként jóhiszeműek — félrevezetni és ez által nekik anyagi és erkölcsi károkat okozni, azok sokkal nagyobb bűncselekményt követnek el munkástársaikkal szemben, mint azok, akik saját érdekeiket védve törekszenek érdekeik megvédésére. Ezen állításainkat minden további fejtegetés nélkül alátámasztják a pilisvörösvári események, mert ime, amikor mintegy 160—180 embernek felmondott a bányagazgatóság, a vezérek, akik minden lelkiismeretfurdalás nélkül beugraták munkástársaikat, most nemhogy segítségére sietnének ezen szerencsétlen embereknek, hanem mélységesen hallgatnak. A hallgatásból persze arra következtettünk, hogy szívesen bevallani tehetetlenségüket, szívesen lennek a nyilvánosság elé állni, mert akkor be kellene vallaniok, hogy a mult-kori események nem a munkásság érdekében, hanem nekik, önös céljaik elérésére szolgáltak.

Ezen tények megállapításánál a helyzetünk nagyon könnyű, mert azt, amit itt le- szögezzünk, nemcsak a saját felfogásunkból, hanem a pilisvörösvári munkások elkeseredéséből meritjük, mert a pilisvörösvári munkások számai ugyancsak azt a felfogást vallják, a nyomorgó asszonyok, gyermekek, mind tudják, hogy az az óriási hazard játék mire szolgált. Végig jártuk a pilisvörösvári telepeket, akár ismerőst, akár ismeretlent kérdeztünk meg, azok egybehangzóan ismerték be, hogy most már látják miként lettek becsapva és ez volt az első és utolsó, hogy ilyen becsapásnak felültek, mert érzik azt, hogy elvesztettek 51 műszakot a 6.— pengőjével, ami megfelel 306 pengőnek a jáároknál átlagban és ezt az elért csekély eredménnyel, — föltéve ha egyáltalán eredménynek mondható — hosszú éveken keresztül sem lesznek képesek behozni.

De nem szívesenlik az anyagilag össze- roppant munkások megmondani azt sem, hogy végtelenül örülnek, hogy végre már a többség megszabadulhat a kisebbségi terror alól, mert önekik eszik ágában sem lett volna sztrajkolni, ha a bizalmiférfiak hangzatos frázisokkal és a rendelkezésükre álló terrorral bele nem kényszerítették volna őket.

Azonban ez mégis jó példa volt a munkásság részére, mert jövőben nem ülnek fel semmiféle hangzatos ígéreteknek.

## A széntermelés problémája a népszövetség gazdasági bizottsága előtt.

A széntermelés visszaesése, illetve a bányamunkásság nagymérvű munkanélkülisége az utóbbi időben oly nagy méreteket öltött, hogy világproblémává fejlődött.

A Népszövetség gazdasági bizottsága egy albizottságot alakított annak megvizsgálására, hogy vajon miként lehetne ezt a nagy, világgraszoló problémát megoldani.

A bizottság meghallgatta a bányászakértőket és ezeknek alapján tanácskozássra ült össze. Elsősorban megállapította, hogy a szakértők nagyon értékes felvilágosítással szolgáltak azokról a szociálpolitikai kapcsolatokról, melyekkel a probléma összefügg. Persze végleges határozatot nem hoztak, egyet azonban megállapítottak, nevezetesen azt, hogy ezen nehéz problémát csakis nemzetközileg, illetve az érdekeltek bevonásával lehet megoldani.

Szerintünk is ez az egyedüli mód, hogy ezen probléma megoldódjék, persze csakis olyan értelemben, hogy ne csak a bányavállalatok érdekei jussanak kifejezésre, illetve az ő szempontjukból oldassék meg ez a kérdés, hanem ezzel egyidejűleg a bányamunkásságot is mentse meg a — most már hosszú éveken át sújtó — munkanélküliségtől.

A probléma megoldása csakis ezen a módon lehetséges, mert addig, míg a munkanélküliség megszüntetése terén javulás nem áll be, addig a szénbányák válságának megoldására irányuló kísérletek, mindig csak kísérletek maradnak.

**A Roykó-féle Tiszaújlaki bajuszpedrő mindenütt kapható.**

## DGT nagylelkűség.

Mult év decemberben a Dgt sem tudott már elzárkózni a munkásság jogos követelése elől s azt a karácsonyi segélyt, melyet a többi nagy vállalatok már az előző évben is megadták sőt egyes vállalatok az elmúlt év folyamán gyors segély címén megismételték, végre ő is kifizette. Az igaz, hogy 5 %-ot ebből is lenyírbált, továbbá a segélyt csak 3-4 napos sztrajk után adta meg s így a munkásságnak az elvesztett műszakok levonása után alig pár pengő segély jutott.

A sztrajk izgalmaiban az volt a megállapodás, hogy az októberi kereset 20 %-át fizetik ki segély címén. E szerint azok, kik októberben betegállományban voltak, nem lévén keresetük, karácsonyi segélyben nem részesültek. Ugyancsak nem fizette ki a Dgt a segélyt október hónapnak azokra a napjaira sem, melyeken át valamely munkás fizetett üdülési szabadságon volt.

Ha szó szerint értelmezzük a megállapodást, úgy az, ki októberben betegállományban volt, keresettel tényleg nem rendelkezett s így nem számíthatott karácsonyi segélyre. (Erre is lehetett volna megoldást találni.)

Másként állt azonban az ügy a fizetett üdülési szabadsággal, mert hiszen azok, kik októberben ilyen szabadságon voltak, a szabadság napjaira megkapták a kategóriájuknak megfelelő átlagos keresetet, s így keresetről lévén szó, jogosan járt volna ez után is a megállapított 20%.

E miatt reklamációk történtek és a Dgt hosszas megfontolás után végre nagy kegye-

sen elhatározta, hogy a fizetett üdülési szabadságok után is kifizeti pótlólag a karácsonyi segélyt.

Ez a múlt hónapban meg is történt. Lássuk már most egy példával, hogy miként festett a hatalmas DGT nagylelkűsége.

Vegyük példának egy vájárt, aki októberben 8 napi fizetett szabadságon volt. Az októberi átlagos vájárkereset 5.19 P. volt. Járt neki tehát 8 napra mint kereset 41.52 P. Ezen összegnek 20 százaléka lett volna a jogos pótlólagos karácsonyi segély, vagyis 8.30 P. Ezzel szemben a DGT kifizetett a vájárnak 70, mond 70 fillért.

DGT indokolás: A fizetett szabadság 1/12-ed része után jár 20 százalék. Vagyis a 41.51 P. tizenkettő részére kitesz 3.46 P., ennek 20 százaléka 69.2 fillér, vagyis nagylelkűen kikerekítve, 70 fillér.

Ha tehát a DGT-nél októberben tegyük föl 100 munkás volt megérdemelt üdülési szabadságon és tegyük föl, hogy mind a 100 vájár volt, úgy ezen 100 munkásnak pótlólag 70 pengőt.

Ha a DGT urai nem röstelték ezen megoldást, úgy mi nem fűzünk sok megjegyzést hozzá, csak sajnáljuk azokat a munkástársainkat, akik fizetési bárcáikon megpillantották a 70, illetve még annál is kevesebb filléreket.

## Ujabbban rendezték a bányanyugbérék járulékaiknak levonásait.

Lapunk folyó évi február hó 15-én megjelent 3—4. számában már leközöltük a m. kir. népjóléti miniszterium rendeleteit, amellyel a biztosítottakat új napibérosztályokba osztotta be. Ezen rendelet a betegség és a balesetbiztosításokra vonatkozott, most azután a népjóléti és munkaügyi miniszter 600. eln. N. M. M. számú rendeletével megállapítja, hogy nyugbérbiztosítási járulék fejében napibérosztályok szerint milyen járulék vonható le a biztosított tagoktól. — Könnyebb áttekintés végett a rendeletből az alábbi szöveget közöljük le:

„47. §. A bányanyugbérbiztosítási járulék kulcsa az 1929. évre az I—X. napibérosztályban az átlagos napibér 5.25 százaléka. Az A—H. napibérosztályban pedig az átlagos napibér 6.25 százaléka.”

### 4. §.

A 4400. eln. 1926. N. M. M. számú rendelet 48. §-ának a 6100. eln. 1928. N. M. M. számú rendelet 12. §-ában megállapított szövege helyébe a következő szöveg lép:

48. §. az 5.25 százalékos kulcs szerint fizetendő bányanyugbérbiztosítási járulék összege napibérosztályok szerint a következő:

| Napib. | 1 nap | 2 nap | 3 nap | 4 nap | 5 nap | 6 nap |
|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| I.     | 0.08  | 0.14  | 0.20  | 0.26  | 0.32  | 0.38  |
| II.    | 0.10  | 0.20  | 0.28  | 0.38  | 0.46  | 0.56  |
| III.   | 0.16  | 0.32  | 0.46  | 0.62  | 0.76  | 0.92  |
| IV.    | 0.22  | 0.44  | 0.66  | 0.86  | 1.08  | 1.30  |
| V.     | 0.28  | 0.56  | 0.84  | 1.12  | 1.38  | 1.66  |
| VI.    | 0.34  | 0.68  | 1.02  | 1.36  | 1.70  | 2.02  |
| VII.   | 0.40  | 0.80  | 1.20  | 1.60  | 2.00  | 2.40  |
| VIII.  | 0.46  | 0.92  | 1.38  | 1.84  | 2.30  | 2.76  |
| IX.    | 0.54  | 1.06  | 1.58  | 2.10  | 2.62  | 3.10  |
| X.     | 0.60  | 1.18  | 1.76  | 2.34  | 2.92  | 3.50  |

A 6.25 százalékos kulcs szerint fizetendő bányanyugbérbiztosítási járulék összege napibérosztályok szerint a következő:

| Oszt. | 1 nap | 2 nap | 3 nap | 4 nap | 5 nap | 6 nap |
|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| A     | 0.12  | 0.22  | 0.34  | 0.44  | 0.56  | 0.66  |
| B     | 0.22  | 0.44  | 0.66  | 0.88  | 1.10  | 1.32  |
| C     | 0.38  | 0.74  | 1.10  | 1.46  | 1.84  | 2.20  |
| D     | 0.52  | 1.04  | 1.54  | 2.06  | 2.56  | 3.08  |
| E     | 0.66  | 1.32  | 1.98  | 2.64  | 3.30  | 3.94  |
| F     | 0.82  | 1.62  | 2.42  | 3.22  | 4.02  | 4.82  |
| G     | 1.04  | 2.06  | 3.08  | 4.10  | 5.12  | 6.14  |
| H     | 1.32  | 2.64  | 3.94  | 5.26  | 6.58  | 7.88  |

E nyugbérbiztosítási járulékok fizetésének összege ezen rendelet közzétételével rendeztetett, ellenben a nyugbérék fizetésére vonatkozólag maradtak még kételyek, illetve a legnagyobb zavar uralkodik a munkásság között, mert senki sem tudja, hogy miként lesznek a nyugdíjak a jövőben fizetve. — Ezen zavar eloszlátása szükségessé teszi, hogy már most informáljuk e helyen is a tényleges helyzetről.

A jelenlegi nyugbérhezrendelési rendszer életbe marad 1933-ig, 1933-ban megkezdődik működését a Társadalombiztosító nyugbérintézete is és ezzel egyidejűleg megszűnik a bányanyugbérbiztosításra jelenleg érvényben levő négy osztályú nyugbérbiztosítási rendszer és helyébe lép a Társadalombiztosításra kiadott törvény, amikor a nyugbérék a befizetett tőke alapján lesznek megállapítva.

Hogy még érthetőbbé tegyük munkástársaink előtt az új nyugbérhezrendelést, a következő példát közöljük le: Ha pl. egy közepes keresetű vájár, aki beletartozott a VIII. napibérosztályba és havonta fizetett 5 és munkaadója 13 pengő 80 fillért, vagyis évente 165 pengő 60 fillért, husz éven keresztül 3312 pengőt, husz évi ledolgozott munkája után, ha nyugdíjba megy a befizetett teljes tőkéjének 24 százalékat kapja, amely kitesz évente 794 pengő 88 fillért, ez elosztva 12 hónapra, megfelel 66 pengő 20 fillér havi nyugdíjnak. Ehez hozzászámítandó havi 10 pengő, a nyugbérbiztosításnál megállapított alapösszeg, vagyis eszerint 76 pengő 20 fillér nyugdíjban részesül havonta egy vájár. Természetes, hogy ezen összeg csökkenhet, vagy növekedhet is aszerint, hogy ki hány évvel lett nyugdíjazva és hogy ki-nek mennyi befizetett összege van a nyugbérbiztosításnál.

A családtagok, mint özvegyek és árvák a törvényben, illetve a végrehajtási rendeletben meghatározott százalék alapján ugyanilyen értelemben kapják meg nyugdíjaikat.

E nyugdíjazási módokatknál lényeges újítások vannak, amely újításokban egyet találunk nagyon helyesnek, még pedig azt, hogy a nyugbérhezrendelés 1933-tól már nem a 44000. számú rendeletben meghatározott 10 évnél kezdődik, ha valaki az új rendelet alapján ledolgozott négy évet és négy év után munkaképessége a törvénybe meghatározott 51 százalékra csökken, akkor már nyugdíjba mehet. A négy év előtti netáni megrokkadás esetén a törvényben meghatározott 120 pengő alaptőkét kapja az illető évi nyugdíj fejében, ugyanez vonatkozik a családtagokra is.

Négy éven túli szolgálati idő bekövetkező megrokkadás vagy elhalálozás esetén már a befizetett tőkéjének a 24 százalékat és az alapbiztosítást, 120 pengőt kapja évi nyugdíj fejében.

A 44000. számú rendeletben meghatározott 60, illetve 65 éves korhatár továbbra is fennmarad, vagyis nyugdíjba csak azon tagok mehetnek megrokkadás nélkül, akik a 40 évet ledolgozták, vagy a 60—65. életévet elérték.

## A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

### Felmentő ítélet.

Olvasóink előtt ismeretes, hogy szövetségünk kiválásával kapcsolatosan minden lehetőséget elkövettek ellenfeleink, hogy szövetségünket s annak vezetőit a munkásság előtt kompromitálják.

Igy többek között szövetségünk elnökét, Fajd Pált feljelentették sikkasztásért a balassagyarmati ügyészségen, mert annak idején Oravecz János volt titkártól 3 millió papirkoronát vett föl kölcsön. A balassagyarmati kir. törvényszék úgy Oraveczet, mint Fajd Pált annak idején a megtartott főtárgyaláson bűnösnek mondotta ki és Oraveczot 1 hónapi, Fajd Pált pedig 14 napi elzárásra ítélte. Mindkettő az ítélet ellen felebbezett és felebbezés folytán a budapesti ítéletábla foglalkozott az ügygel és mindkettőjüket felmentette a bűncselekmény vádjá alól.

Oravecz Jánost azzal mentette fel, hogy a felperes szövetségnek a feljelentése elkészült, Fajd Pált pedig bűncselekmény hiányában mentette föl, vagyis megállapította, hogy Fajd Pál nem követett el sikkasztást, amikor Oravecztól három millió korona kölcsönt vett föl.

A felmentő ítéletben a főügyész megnyugodott, ellenben a feljelentő szövetség ügyvédje átvette a vád képviselőt.

### Bocsánat kérés.

A tolnai kerületben is úgy, mint mindenütt, piszkolódásokkal és rágalomokkal igyekeznek a tulajdoni szervezeteink fejlődésén részt venni. Ezt bizonyítja az alábbi nyilatkozat is, amelyet szívesen teszünk közzé.

#### Nyilatkozat.

Alulírott a Magyarországi Bánya- és Kohómunkások alkalmazottját, Bernhardt Henrik tolnai kerületi titkárt alaptalan és hazug rágalomokkal illetem.

Többek között hosszabb idő óta hangoztattam, hogy Bernhardt a S.-taráni Kőszénbánya nagymányoki üzemétől kapja a szükséges fát és szenet díjtalanul, ami által az igazgatóság részéről le van kenyerelve és mint ilyen nem képviselheti a munkásságot az igazgatóságnál.

Kijelentem, hogy ezen állításom nem igaz, a valóságnak meg nem felel és csak a munkások megtévesztésére használtam. Amiért a ker. titkárt alaptalan, hazug rágalomokkal illetem, ez uton kérek bocsánatot tőle és kijelentem, hogy a szövetség tisztviselőit a jövőben semminemű rágalommal nem fogom illetni.

Nagymányok, 1929. március hó 1.

Jó szerencsét!

Küszler Jakab s. k.  
bányamunkás.

## Bányaügyi tanácsosok lettek.

A Kormányzó a p.-ügyminiszter előterjesztésére, a hazai széntermelés fejlesztése körül szerzett érdemeik elismeréséül Liha Bertalan, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű r.-t. őrzi igazgatójának, Huszt Aladár, a Salgótarjáni Kőszénbánya tolna-baranyai b.-kerülete bányai igazgatójának, Grósz István, a Magy. Ált. Kőszénb. r.-t. tatabányai helyettes igazgatójának, Wagner Rezső, a Salgótarjáni Kőszénbánya r.-t. salgótarjáni bányai igazgatójának, Bortnyák István, a Nagybatony-Ujlaki Egyesült Iparművek r.-t. nagybatonyi igazgatójának s végül Csanádi László, a Magy. Ált. Kőszénbánya r.-t. tolnai igazgatójának a m. kir. bányai tanácsosi címet adományozta.

## A Kuria jogerősen döntött a „Bányamunkásotthon” ellen indított pereinkben.

Sok és nehéz, viharos küzdelmek közepette indult meg a harc a bányamunkások között, a Bányamunkásotthon r.-t. javára befizetett kamatmentes kölcsönök visszaperlésére.

Kezdetben, amikor szövetségünk a pereket megindította, az alperes szövetség kézzel-lábbal hadakozva akarta lebeszélni a munkásságot arról, hogy szelvényeiket a perlés céljára leadják. El akarták hitetni, hogy a bányamunkásságnak nincs joga a befizetett összegeit alperes szövetségtől visszakövetelni. Gyűléseken és a lapokban sokszor heves viták folytak e körül a téma körül.

Most azután a vita egy csapásra megszűnik, mert a m. kir. kuria jogerősen kimondotta, hogy a bányamunkások által befizetett összegek kölcsönök voltak és azokat az összegeket az alperes tartozik a munkásoknak valorizálva visszafizetni.

A valorizálás tekintetében a kuria nem hozott döntést, mert ehhez szükséges az alperes Bányamunkásotthon r.-t. vagyonát megvizsgálni abból a szempontból, hogy a valorizált és peresített összegeket képes lesz-e a felperesnek kifizetni.

Magunk részéről örömmel állapítjuk meg, hogy a megkezdett harcunkban mindvégig igazunk volt, márcsak annál is inkább, mert itt nem politikáról, hanem jogi kérdésről volt szó, amely jogi kérdés eldől javunkra. Most már rövid pár hónapon belül olyan stádiumra jut az ügy, hogy a felperesek a régen és nehezen várt összegeiket kezeikhez kaphatják.

E helyen értesítjük azon munkástársakat, akik szelvényeiket még ezideig nem adták le, legkésőbb i. hó 22-ig feltétlenül adják le, mert a valorizációs törvény kimondja, hogy csak i. évi április hó 1-ig lehet valorizált igényperrel élni. Aki április hó 1-ig igényüket nem jelentik be, azok elvesztették a valorizálható kölcsöneikre való igényeiket.

## Helyicsoportok hirei.

**Nagymányok.** A tolnai kerületi titkári iroda Nagymányokon, a Finta-féle házban van. Minden panasszal, felvilágosításért a szaktársak forduljanak Bernhardt Henrik kerületi titkárhoz.

A pénztár kezelésével, tagjárulékok beszedésével és tagok felvételével id. Heim Ferenc van megbízva.

**Mecsekszabolcs.** Beiratások és befizetések az otthonban bármikor eszközölhetők. Az otthon naponta d. e. 8—12-ig és délután 2—10 óráig van nyitva. Könyvtárak: csütörtökön délelőtt 10—11-ig, d. u. 5—6-ig és vasárnaponként délelőtt 10—11-ig.

**Pécsbányatelep.** Beiratások és befizetések Dobos Kálmán pénztáros szaktársnál eszközölhetők.

Itt hívjuk fel pécsbányatelepi tagjaink figyelmét szabolcsi otthonunkra, hol könyvtár, kuglizó és rádió áll a tagok rendelkezésére. Tekintve a két telep közelségét, a pécsbányatelepi tagoknak módjában van az otthont gyakrabban igénybe venni.

**Tatabánya-Felsőgallai titkárság.** Hivatalos helyisége Felsőgallán Schalkhamer-féle vendéglőben van. Hivatalos órák hetenként hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Minden panasszal és felvilágosításért ide forduljanak a szaktársak.

**Ajka.** Szövetségünk ajkai tagjai részére a beiratkozások és tagjárulékok befizetésének kezelésével a vezetőség végleges megválasztásáig Ifj. Papp Imre szaktársat bízunk meg.

Felhívjuk ajkai tagjainkat, ugyancsak az ajkai munkásságot, hogy jelentkezzenek Papp szaktársnál beiratkozás, illetve a tagjárulék pontos befizetése céljából. Ugyancsak az esetleges panaszokkal.

**Komló.** Bernhart Henrik, szövetségünk ottani kerülettitkára minden héten szombaton egész napon át Komlón, Neumann József szobafestő és mázoló lakásán tartózkodik és kéri a szaktársakat, hogy esetleges panaszaikkal és egyéb felvilágosításért ide forduljanak.

**Pécskerületi szaktársak figyelmébe.** Közljük, hogy kerületi ügyvédünk dr. Ligeti Kabos, Pécs, Mindszent-u. 24.

Oly ügyekben, melyekben a szaktársaknak ingyenes jogvédelem jár, a kerületi titkárság útján, egyéb ügyekben pedig közvetlenül fordulhatnak fenti ügyvédhez.



**SINGER**  
VARRÓGÉPEK  
mégis a legjobb!  
KAPHATÓ:  
**SINGER VARRÓGÉP**  
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG  
SALGÓTARJÁN.

† róm. kath. templommal szemben.

**Hirdetéseket  
felvesz  
„A B Á N Y Á S Z”  
kiadóhivatala  
Salgótarján, Vasút ucca 4 sz.**



Ha anyagi  
gondjai  
vannak,  
vagy ha  
jövedelme  
nem futja  
mindenre,  
keresetét

**OKRÓL**

**OKRA**

növelheti,  
ha könyveink  
terjesztésére  
vállalkozik.

Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni  
könyveket részletesen. A mi kiadványaink  
mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek  
terjesztésével tehát tisztességes megélhetést  
vagy minden esetre szép mellékjövedelmet  
biztosíthat magának. Még ma írjon díjaz-  
lan ismertető nyomtatványokért, amelyeket  
szívesen megküld a

**PALLADIS**  
könyvkiadó  
Budapest, V., Alkotmány-u. 4.



**HEIM FERENC**

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

NAGYMÁNYOK — Tolnamegye.

### Bányászok figyelmébe!

Az óráját megóvhatja minden portól és ütődéstől, ha ilyen nikkelacélból készült pormentesen záródó tokot használ. Nem rozsdásodik és patent zárral van ellátva. — Kapható minden nagyságban. — Ára 1.60 P. Postai rendelésnél csomagolás ingyen. — Megrendelhető:

**Heim Ferenc** órás és ékszerész  
Nagymányok. — Tolnamegye.